

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala  
Liikennesuunnittelu

Tämä on Helsingin kaupungin  
vammaisneuvoston työvaliokunnan  
hyväksymän asiakirjan sähköinen versio.

Viite: Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Ville Lehmuskosken vierailu vammaisneuvostossa  
10.2.2026

## Asia: Lisää ääniopasteita Helsingin risteysiin

Vammaisneuvosto pitää liikkumisen turvallisuuden ja yhdenvertaisuuden kannalta tärkeänä, että systemaattisesti kaikkiin valo-ohjattuihin suojateihin ja ylityspaikkoihin tarvitaan ääniopasteita Helsingin kaupunkiympäristössä. Kyse ei ole yksittäisistä puutteista, vaan koko kaupunkia koskevasta esteettömyys- ja yhdenvertaisuuskysymyksestä.

Näkövammaisten kaupunkilaisten kannalta pelkkä liikennevalo ei riitä turvalliseen ylitykseen ilman ääniopastetta. Ilman ääniopastetta näkövammaisen liikkuja ei voi luotettavasti havaita valon vaihtumista, ylityksen aloituskohtaa eikä ylityssuuntaa.

Jos liikennevalot ovat edellytys näkevien turvallisuudelle, ääniopasteet ovat edellytys näkövammaisten yhdenvertaiselle turvallisuudelle.

**Nykytilan keskeinen ongelma on** käytäntö, jossa ääniopaste on usein vain pääkadun ylityksessä, mutta sivukadut jätetään ilman opastusta. Käytäntö ei toteuta yhdenvertaisuutta ja yhdenvertaisuuslain mukaista positiivista erityiskohtelua. Myös sivukatuojen ylitykset ovat näkövammaisille liikkujille vaikeita ja riskialttiita.

**Konkreettiset esimerkkikohteet osoittavat, että ääniopasteiden sijaintiratkaisut eivät ole kattavia**

- **Hakaniemen metroasemalla:** Eteläisellä sisäänkäynnillä on ääniopastus, mutta pohjoisella ei, mikä on epäjohdonmukainen tilanne samassa ympäristössä.
- **Mannerheimintien ylityksissä:** Useissa vilkkaissa risteyksissä ääniopastus on puutteellinen.
- **Oopperan risteys (Mannerheimintie–Helsinginkatu):** Ei ole ääniopastusta, vaikka alueella on paljon liikennettä sekä keskeisiä kulttuurin ja tapahtumien kohteita.

**Ääniopasteiden asentamisen laajentaminen: myös muut ylitykset.** Ääniopasteita tulisi asentaa myös valottomiin suojateihin sekä tien/kadun ylityksen aloituspaikan ja suunnan osoittamiseen.

**Turvattomat raitiotien ylitykset.** Raitiovaunujen hiljaisuuden vuoksi näkövammaiset liikkujat eivät voi luotettavasti havaita lähestyvää vaunua, joten ääniopaste on **välttämätön turvallisuustekijä.** Viikin pikaraitiotien ylityskokeilu osoittaa, että ääniopastus parantaa merkittävästi näkövammaisten henkilöiden itsenäistä liikkumista.

**Uudet ääniopasteiden teknologiset ratkaisut:** Mobiilit äänimajakat voivat tukea katujen ylitysten ilmoittamisen ratkaisua, mutta ne eivät kuitenkaan voi korvata pysyviä ääniopasteita, koska kaikilla ei ole tarvittavia laitteita ja siten ratkaisu ei ole yhdenvertainen. Turvallisuuden kannalta keskeisten opasteiden tulee toimia ilman henkilökohtaisia älylaitteita.

**Ääniopasteiden häiritsevyys** ei ole kestävä peruste olla toteuttamatta ääniopasteita. Ääniopasteen toteutuksessa ratkaisuna voi olla äänenvoimakkuuden automaattinen säätö ympäristön mukaan sekä hiljaisina aikoina käytettävä matalampi ääni tai tarvittaessa käyttäjäkohtainen aktivointi. Hyvin suunnitellut ääniopastejärjestelmät voivat olla selkeitä käyttäjälle ja minimoivat ympäristöhäiriöt.

**Vammaisneuvosto toivoo, että kaupunki osallistaa ääniopasteiden sijoittamisen suunnittelussa yhteistyö- ja asiantuntijatahoina** Näkövammaisten liitto ry:tä ja Helsingin ja Uudenmaan näkövammaiset ry:tä. Yhteyshenkilönä: Näkövammaisten liiton esteettömyysasiantuntija Kaisa Huuhtanen, [kaisa.huuhtanen@nakovammaistenliitto.fi](mailto:kaisa.huuhtanen@nakovammaistenliitto.fi).

**Helsingin vammaisneuvosto esittää,** että tavoitteeksi asetetaan toteuttaa ääniopasteet kaikkiin valo-ohjattuihin katujen ja teiden ylityksiin. Tämä edellyttää ääniopasteiden puutteiden kartoittamista asennussuunnitelmaa systemaattisesti koko kaupungissa ja huomion kiinnittämistä myös sivukatujen ylityksiin ja raitiotien ylityspaikkoihin.

Ääniopasteita tulee myös kehittää teknisesti helposti säädettäväksi ja erilaisiin ympäristöihin soveltuviksi.

## Helsingin vammaisneuvosto

Sirpa Puhakka  
puheenjohtaja

Kristiina Karhos  
1. varapuheenjohtaja

Arzu Caydam-Lehtonen  
2. varapuheenjohtaja